

www.conpolis.eu

Οι Βασικοί Σκοποί της Ομοσπονδίας εν συντομία:

- Η ενίσχυση των σχέσεων, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών.
- Η πρόσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, όπως αυτά προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Ιούνιος 2023 Τεύχος 12/6

- Νέο Πρόγραμμα Οιομκω προσφοράς στην Παιδεία, σ.1-2.
- Ημερίδα στα 100 χρόνια της Σ. Λωζάννης, σ.3-5.
- Ανακοινώσεις, σ.6-8.
- Τα Ρωμαίικα Βακούφια στα 100 έτη της Σ.Λωζ. ,σ.9-13.
- Επίσκεψη Οικ. Πατριάρχη στην Ν. Ιωνία Βόλου,σ.16-22.
- Η τύχη των περιουσιών των προσφύγων της Μ. Ασίας,σ.23-27.

Μηνιαία Ενημέρωση Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών

Ανακοίνωση

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΟΜΚΩ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ- ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΑΘΜΙΔΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ

Σκοπός του Προγράμματος είναι, υπό την αιγίδα της Οιομκω, να αναπτυχθούν επιμορφωτικές και υποστηρικτικές δράσεις της εκπαίδευσης, εντός και εκτός της Ελλάδος, που θα προβάλλουν και θα αναδείξουν την ιστορία της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας και του Οικουμενικού Ρωμαίικου πολιτισμού της Κωνσταντινούπολης και της Ανατολής, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Απώτερος σκοπός είναι η συμβολή στην διάσωση του πολιτισμού αυτού, έστω και εκτός της κοιτίδας του, επειδή ιστορικά γεγονότα έχουν οδηγήσει στον εκπατρισμό της.

Δράσεις που σχεδιάζονται να αναπτυχθούν είναι:

- Διαγωνισμοί, εργαστήρια, ενημερωτικές παρουσιάσεις, εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, προσομοιώσεις, φεστιβάλ, συνέδρια, εκθέσεις κ.α. που ενδέχεται -κατά περίπτωση- να συνοδεύονται από κατάλληλο ενημερωτικό, εκπαιδευτικό ή/και επιμορφωτικό υλικό.
- Συγγραφή βιβλίων, λευκωμάτων, παραγωγή ηλεκτρονικού υλικού και εν γένει δημιουργία εκπαιδευτικού, επιμορφωτικού υλικού.
- Κατάρτιση, υποβολή στο Υπ. Παιδείας και υλοποίηση Εκπαιδευτικών προγραμμάτων με διάφορες θεματολογίες, που θα εστιάζουν στον προαναφερόμενο σκοπό. Η υποβολή μπορεί να γίνει από την Οιομκω ή συνεργαζόμενες σχολικές μονάδες και φορείς, για την παράλληλη υλοποίηση ακόμη και περισσότερων του ενός προγραμμάτων, με διαφο-

- Επιμορφωτικές δράσεις, στο πλαίσιο του παραπάνω σκοπού, οι οποίες θα υλοποιούνται σε συνδυασμό ή αυτοτελώς σε σχέση με τα Εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Συμμετοχή σε Προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Υποστήριξη και συνεργασία για κοινές εκπαιδευτικές δράσεις σχολείων της Ελλάδος, ελληνικών σχολείων του εξωτερικού και με τα ομογενειακά σχολεία της Πόλης και Ίμβρου.
- Δημιουργία δικτύου συνεργαζόμενων σχολικών μονάδων για την προώθηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και επιμορφωτικών δράσεων.
- Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών.

Οργανωτική Δομή του Προγράμματος

Στο πλαίσιο του Προγράμματος αρχικά θα λειτουργήσουν δύο Ενότητες Εργασίας:

Α' Ενότητα: Πρωτοβάθμια - Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Μετά τη στελέχωση θα γίνει ο αρχικός σχεδιασμός τουλάχιστον για την επόμενη διετία. Οι εκπαιδευτικοί θα εξειδικεύσουν τις εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δράσεις στοχευμένα στην Α/θμια και Β/θμια εκπαίδευση.

Β' Ενότητα: Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Οι δράσεις θα επικεντρωθούν σε δύο σημεία

(α) θέματα που αφορούν πτυχιακές εργασίες, διπλωματικές και διδακτορικές διατριβές καθώς επίσης και ερευνητικές μελέτες.

(β) Επικοινωνία και σύνδεση με φοιτητές που για εκπαιδευτικούς σκοπούς προγραμματίζουν να πάνε στην Τουρκία, συνέχιση της επαφής και μετά την επιστροφή τους από το εκπαιδευτικό ταξίδι.

Το Πρόγραμμα θα συντονίζεται από τριμελή Συντονιστική Επιτροπή που είναι μέλη του Δ.Σ. της ΟιομΚω.

Για την υλοποίηση των δράσεων προσκαλούνται εθελοντές εκπαιδευτικοί (εν ενεργεία και αφυπηρητησάντες) να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους στέλνοντας ηλεκτρονικό μήνυμα στο nnap@otenet.gr ώστε να τους δοθούν λεπτομέρειες

Ημερίδα

«100 χρόνια από τη Συνθήκη της Λωζάννης» με την συνεργασία του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας και της ΟΙΟΜΚω στον τόπο της σύναψής της 8 Ιουνίου 2023

Η Ημερίδα πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα τελετών του ξενοδοχείου Continental που βρίσκεται απέναντι από τον σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης της Λωζάννης όπου την 24/7/1923 είχε συναφθεί η γνωστή Συνθήκη της Λωζάννης που προσπάθησε να λύσει τα ζητήματα που ανέκυψαν από την ήττα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο που πλέον είχε αντικατασταθεί από την Κυβέρνηση της Τουρκίας με έδρα την Άγκυρα, αλλά και το αποτέλεσμα του Ελληνοτουρκικού Πολέμου 1919-22 που κατέληξε στην Μικρασιατική Καταστροφή για τον Ελληνισμό.

Στον εναρκτήριο χαιρετισμό που απηύθυνε ο Γεν. Γραμματέας του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας κ. Αντώνιος Πρόκος ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους για την προσέλευσή τους και παρουσίασε ένα σύντομο βιογραφικό των ομιλητών.

Ακολούθως στο σύντομο χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της ΟΙΟΜΚω Νικ. Ουζούνογλου τόνισε την απάνθρωπη διάσταση της «Ανταλλαγής» που υπήρξε μια πράξη με διεθνές νομικό κάλυμμα του αφανισμού λαών και πολιτισμών. Ιδιαίτερα τόνισε το γεγονός ότι ουσιαστικά το 90% των επιβιωσάντων Ελλήνων της Ανατολής, όταν άρχισε η συνδιάσκεψη στην Λωζάννη την 22/11/1922 είχαν εκδιωχθεί από τις εστίες τους και βρισκόταν στους δρόμους της Ελλάδος. Σε περιοχές της Β. Ελλάδος αρκετοί πρόσφυγες με πρωτοβουλία της Ελληνικής Κυβέρνησης εγκαταστάθηκαν σε οικίες Μουσουλμάνων και έζησαν μαζί για 6-9 μήνες χωρίς να συμβεί το παραμικρό. Το τραγικό γεγονός ήταν ότι πολλοί Έλληνες της Ανατολής δεν ήξεραν ελληνικά ενώ αντίστοιχα οι Μουσουλμάνοι Τουρκικά.

Στην ομιλία του ο Δρ. Νικόλαος Πίτσος με τίτλο «Τι συζητήθηκε για την Ελληνική Μειονότητα της Κωνσταντινούπολης με βάση τα Πρακτικά», ξεκίνησε παρουσιάζοντας πολύ παραστατικά τους

αρχηγούς των αντιπροσωπειών (Βρετανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Ελλάδος, Ρωσίας, Ρουμανίας, Σερβο-Κροατών και Ιαπωνίας) - στην Συνθήκη της Λωζάννης. Αξιοσημείωτο, και η σύντομη παρουσία του Benito Mussolini. Αναφέρθηκε στο ιστορικό πλαίσιο: Περίοδος 1913-1914 στο Σχέδιο των Νεότουρκων αναγκαστικής απέλασης/διωγμού/ξεριζώματος των χριστιανικών λαών, τα τάγματα εργασίας των μη-μουσουλμάνων στρατιωτών (1914-1918) γνωστά

ως αμελέ ταμπουραρί, τις ακρότητες κατά του άμαχου πληθυσμού. Η «Ανταλλαγή των Πληθυσμών» υπήρξε ένας αναγκαστικός εκτοπισμός με βάση την θρησκευτική ταυτότητα, απαγόρευση επιστροφής, υποχρεωτική εκρίζωση. Την 24^η Οκτωβρίου 1922 υποβλήθηκε υπόμνημα που περιλαμβάνει την αλληλογραφία των Nansen-Drummond σχετικά με την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Αναφέρει σειρά τηλεγραφημάτων μεταξύ των Nansen και Drummond σχετικά με την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και με την πρόταση του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών για το σχηματισμό Ελληνοτουρκικής Επιτροπής, η οποία θα ασχοληθεί με το θέμα της ανταλλαγής των πληθυσμών. Εξιστόρησε τις συζητήσεις για την εξαίρεση των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, την παραμονή του Οικουμενικού Πατριαρχείου αλλά και των Μουσουλμάνων της Δ. Θράκης. Από τους

350.000 Έλληνες στην Κωνσταντινούπολη το 1912 σε ένα συνολικό πληθυσμό 1 εκατομμύριο απέμειναν το 1922 120.000 εκ των οποίων 30.000 Έλληνες υπήκοοι. Όμως αμέσως μετά από την σύναψη της Συνθήκης της Λωζάννης άρχισαν οι παραβιάσεις αυτής που συνεχίστηκαν όλες τις δεκαετίες που ακολούθησαν (πλήθος περιορισμών, απαγόρευση 20 επαγγελματιών το 1932, τα τάγματα εργασίας (1941-42), κεφαλικός φόρος (1942-44), Σεπτεμβριανά (6-7/9/1955), Απελάσεις (1964-66). Η ομιλία του Δρ. Πίτσιου κατέληξε λέγοντας ότι έχουμε διαπιστωμένα: (1) Προμελέτη, (2) Παραβιάσεις, (3) Διακρίσεις, (4) Ατιμωρησία και (5) Προσπάθεια Αμνησίας. Όμως η ιστορία είναι ΜΝΗΜΗ.

Ο Ομοτ. Καθ. Στέλιος Περράκης στην ομιλία του με τίτλο «Νομικές συνέπειες του αποτελέσματος» ξεκίνησε με το ρητό «το ουσιώδες είναι άορατο στα μάτια, βλέπουμε μόνο με την καρδιά». Μετά το 1923 η Ελληνική Μειονότητα γνώρισε μόνο παραβιάσεις και τώρα μιλάμε για την επιβίωσή της. Έναντι των παραβιάσεων των δικαιωμάτων, πρέπει πάντα να

γίνεται αναφορά στο διεθνές δίκαιο. Πρέπει να επιμείνουμε στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων. Πρέπει να υπάρχει κινητοποίηση στις παραβιάσεις βασικών δικαιωμάτων. Ο νόμος φαίνεται να ξεπερνιέται από πολιτικές σκοπιμότητες. Το 1964, καμία διεθνής αντίδραση για τις απελάσεις. Η Ελλάδα δίσταζε τότε να πάει ενώπιον των διεθνών οργανισμών.

Μεταξύ των δύο πολέμων η Ελλάδα ήταν πιο ανοιχτή να προσφύγει στο Διαρκές Δικαστήριο Διεθνούς Δικαιοσύνης (ΔΔΔΔ) όπως για την Αλβανική υπόθεση. Εάν υπάρχει η βούληση μιας κυβέρνησης, μπορούμε να κάνουμε πράγματα. Κανείς δεν μιλάει σήμερα στην Ελλάδα για την Ελληνική Μειονότητα με αφορμή την εκατονταετηρίδα. Μιλάμε για Γεωπολιτική και άλλα. Μεμονωμένες υποθέσεις που εισήχθησαν ενώπιον του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την ιδιοκτησία και τα Ιδρύματα κερδήθηκαν. Τα γεγονότα του 1955 που οργανώθηκαν από την τουρκική κυβέρνηση αποτελούν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που μπορούν να θεωρηθούν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Οι παρεμβάσεις στη λειτουργία του Ιδρύματος Βαλούκλη αποτελούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εάν υπάρχουν παραβιάσεις, πρέπει να υπάρξουν αποκαταστάσεις. Το ζήτημα δεν είναι τα χρήματα, η δικαιοσύνη δεν είναι αυτό, αλλά τα μέτρα προς όφελος των θυμάτων. Η αποκατάσταση των αδικιών και η προώθηση των επιστροφών. Δεν είναι μόνο η επιστροφή περιουσιών. Είναι η απουσία των ενεργειών που πρέπει να αναληφθούν. Η προστασία των μειονοτήτων αποτελεί ευθύνη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα διεθνή τοπία είναι τα μόνα μέσα που διαθέτουμε. Είναι απαραίτητο να προσφύγουμε ενώπιον των διεθνών οργανισμών και των δικαστηρίων. Ο χρόνος περνάει. Ο χρόνος τελειώνει.

Ακολούθησαν πολλές ερωτήσεις στους ομιλητές.

Η βιντεοσκόπηση της Ημερίδας είναι αναρτημένη στο

<https://tinyurl.com/2dnazwva>

Ο Καθηγητής Στέλιος Περράκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ — EXPRESSION OF THANKS

The Administrative Board of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans expresses its cordial thanks and appreciation to the Greek Orthodox Ladies Philoptochos Society of America for their generous donation to the Social Solidarity Program of EFC. The Philoptochos donation will provide food support to the needy for the next 4 months. The Philoptochos Society is the separately incorporated women's philanthropic arm of the Greek Orthodox Archdiocese of America, has over 25,000 members, and is led by Archbishop Elpidophoros of America and President Ms. Arlene Siavelis Kehl.

The continued support that we have received from the National Philoptochos and its members is greatly appreciated and has made a difference in the lives of those who are most needy. We thank you.

Το Δ.Σ. της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών εκφράζει τις πλέον εγκάρδιες ευχαριστίες και την εκτίμησή της προς την Φιλόπτωχο Κυριών της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για την γενναιοδωρη δωρεά της για το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. με την οποία θα καλυφθούν οι ανάγκες του Προγράμματος για τους επόμενους 4 μήνες. Η Φιλόπτωχος Κυριών είναι εγγεγραμμένη ως ανεξάρτητο γυναικείο σωματείο και αποτελεί τον φιλανθρωπικό βραχίονα της Ελληνορθόδοξης Αρχιεπισκοπής της Αμερικής, με 25.000 μέλη, της οποίας προϊστάται ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Ελπιδοφόρος και Πρόεδρος της Φιλόπτωχου Κυριών είναι η κυρία Αρλένε Σιαβέλης Κέχλ.

Η συνεχής υποστήριξη που έχουμε λάβει από την Φιλόπτωχο Κυριών της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας των Η.Π.Α. και τα μέλη της, εκτιμάται ιδιαίτερα και έχει βοηθήσει τους συμπολίτες μας στα προς το ζην όσων έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Σας ευχαριστούμε.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Αρχιτεκτονική αποτύπωση κτιρίων της Ομογένειας (αρχιτέκτονες και πολιτικοί μηχανικοί).
- Μελέτες Σεισμικής Αντοχής Κτιρίων (πολιτικοί μηχανικοί).
- Καταλογογράφηση και Μελέτη Αρχείων (Ελλάδα και Κωνσταντινούπολη).
- Μελέτη των αρχαιολογικών ανασκαφών που γίνονται στην Τουρκία από ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα και αφορούν τις διάφορες ιστορικές περιόδους.
- Κατάρτιση Ψηφιακού μητρώου Κωνσταντινουπολιτών εξαιρούμενων της Ανταλλαγής (Εταμπλί) με Ελληνική ιθαγένεια παρεπιδημούντων στην Πόλη (1879-1948).
- Ανάπτυξη αυτόματης μεθόδου ανάγνωσης—optical character reader (OCR) κειμένων ορισμένων τύπων οθωμανικής γραφής.
- Βιβλιογραφική μελέτη ερευνητικών εργασιών για την έγκαιρη πρόβλεψη σεισμών με διάφορα φυσικά φαινόμενα.
- Υποστήριξη εκπόνησης διπλωματικών εργασιών σε συνεργασία με Σχολές/ Τμήματα ΑΕΙ στα θέματα
  - Ιστορίας
  - Φιλολογίας
  - Αρχιτεκτονικής
  - Πολιτικών Μηχανικών
  - Τουρκολογίας
  - Πληροφορικής
  - Γεωγραφίας

ΝΕΑ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΛΠΙΣ» ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ
ΕΚΠΑΤΡΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟ

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. στο πλαίσιο του Προγράμματος ΕΛΠΙΣ, προσκαλεί οικογένειες που τουλάχιστον ένα μέλος τους ανήκει στην εκπατρισμένη Κοινότητα των Ρωμιών της Πόλης, εφόσον ενδιαφέρονται να εκδηλώσουν την πρόθεσή τους για τη συμμετοχή τους στην αναφερόμενη Δράση που αποσκοπεί στην υποστήριξη οικογενειών που επιθυμούν να εγκατασταθούν και να ζήσουν στην Κωνσταντινούπολη ως μέλη της Ομογένειας.

Σκοπός της Δράσης είναι η υποστήριξη της προετοιμασίας και η διεύρυνση του επαναπατρισμού στην Κωνσταντινούπολη, όπως επίσης και η υποστήριξη για ένα μεταβατικό διάστημα μετά από την εγκατάσταση στην Πόλη. Κάθε περίπτωση θα εξεταστεί από την αρμόδια Επιτροπή ανεξάρτητα. Προτεραιότητα θα δοθεί σε οικογένειες με παιδιά με τη δέσμευση ότι θα σπουδάσουν στα Ομογενειακά σχολεία.

Οι ενδιαφερόμενες/οι παρακαλούνται να αποστείλουν το συντομότερο δυνατόν email στη διεύθυνση: nnar@otenet.gr εκδηλώνοντας το ενδιαφέρον τους, ώστε να αρχίσει η διαδικασία της πιθανής ένταξής τους στην αναφερόμενη Δράση.

Το παρελθόν και το παρόν των μη-Μουσουλμανικών Ευαγών Ιδρυμάτων στην Τουρκία – Η περίοδος των τελευταίων 100 ετών.

Ο θεσμός των Ευαγών Ιδρυμάτων που κατά την οθωμανική περίοδο αλλά και σήμερα στην Τουρκία ονομάζονται Βακούφια, αποτελεί συνέχεια ενός νομικού καθεστώτος που αρχικά κληρονομήθηκε από την Βυζαντινή Αυτοκρατορία και μεταφέρθηκε στην Οθωμανική. Το σημερινό καθεστώς καθορίζεται από την Συνθήκη της Λωζάννης και ειδικά από το άρθρο 40:

« Οι Τούρκοι υπήκοοι, οι ανήκοντες εις μη μουσουλμανικάς μειονότητας, θα απολαύωσι 'νομικώς' και πραγματικώς της αυτής προστασίας και των αυτών εγγυήσεων των απολαύουσι και οι λοιποί Τούρκοι υπήκοοι. Θα έχωσιν ιδίως ίσον δικαίωμα να συνιστώσιν, διευθύνωσιν και εποπτεύωσιν, ιδίαις δαπάναις, παντός είδους φιλανθρωπικά, θρησκευτικά ή κοινωφελή ιδρύματα, σχολεία και λοιπά εκπαιδευτήρια, μετά του δικαιώματος να ποιώνται ελευθέρως εν αυτοίς χρήσιν της γλώσσης των και να τελώσιν ελευθέρως τα της θρησκείας των».

Τα Ευαγή Ιδρύματα είναι: οι εκκλησίες, σχολεία, κοιμητήρια και πάνω απ' όλα στην Πόλη το Νοσοκομείο – Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Βαλουκλή που έχει ιδρυθεί το 1754.

Τα συμβάντα την περίοδο των τελευταίων 100 ετών

Με το δεδομένο ότι με την αλήστου μνήμης «Ανταλλαγής των Πληθυσμών» μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδος, η Ελληνική παρουσία περιορίστηκε στην Τουρκία μόνο στην Δημαρχία της Κωνσταντινούπολης και στα νησιά της Ίμβρου και Τενέδου. Συνέπεια αυτής της εξέλιξης που ήταν απότοκος της Μικρασιατικής Καταστροφής, χιλιάδες ευαγή ιδρύματα σε όλη την Μικρά Ασία και την Ανατολική Θράκη εγκαταλείφθηκαν και κηρύχτηκαν ως εγκαταλειμμένες περιουσίες (Emvali Metruke). Παρόμοια τύχη είχαν και τα Μουσουλμανικά βακούφια στην Ελλάδα όπου υπήρχαν μουσουλμάνοι που και αυτοί υπάχθηκαν στην Ανταλλαγή.

Εξαιρούμενης της Κωνσταντινούπολης από την «Ανταλλαγή», συνέχισε κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες να λειτουργεί το Ελληνικό - Ρωμαίικο Κοινοτικό σύστημα τα 2 χρόνια μετά από την Συνθήκη της Λωζάννης που επόπτευε όλα τα Ευαγή Ιδρύματα. Το Κοινοτικό σύστημα βασιζόταν στους Εθνικούς Κανονισμούς του 1862, ήταν μια μετεξέλιξη των κανονισμών που είχαν θεσπιστεί αμέσως μετά από την Άλωση από τον σουλτάνο Μωάμεθ Β΄ το 1454. Κορυφή του συστήματος ήταν το μεικτό Εθνικό Συμβούλιο που είχε ως μέλη 6 Μητροπολίτες και 6 Λαϊκούς (με πρόεδρο τον Οικουμενικό Πατριάρχη που είχε ισχυρότερη ψήφο). Σε όλες τις υπόλοιπες Μητροπόλεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας την περίοδο 1862-1922 ίσχυσε παρόμοιο σύστημα. Στην Κωνσταντινούπολη αλλά και στις υπόλοιπες Μητροπόλεις τα Λαϊκά μέλη εκλέγονταν από τους Έλληνες Ορθόδοξους. Επρόκειτο δηλαδή η συνέχιση της άκρως Δημοκρατικής παράδοσης του Βυζαντίου. Σημειώνεται ότι στην ελεύθερη Ελλάδα ενώ το σύστημα αυτό διατηρήθηκε επί κυβέρνησης του Ιωάννη Καποδίστρια, καταργήθηκε με το πρώτο Διάταγμα της Βαυαρικής Αντιβασιλείας το 1833.

Επειδή με τα συμφωνηθέντα στην Λωζάννη στη συνεδρίαση της 10^{ης} Ιανουαρίου 1923 για την παραμονή του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη υπό τον όρο το Πατριαρχείο να αποποιηθεί κάθε κοσμικής εξουσίας επί του πληρώματός του, το Εθνικό Συμβούλιο που επόπτευε όλα τα ευαγή ιδρύματα της Ελληνικής Μειονότητας παρέμεινε για μικρό διάστημα να λειτουργεί με μόνα τα 6 λαϊκά του μέλη. Τον Οκτώβριο του 1925 με την πρόφαση της υιοθέτησης του Ελβετικού Αστικού Κώδικα σε μετάφραση στα τουρκικά από την Κυβέρνηση της Τουρκίας με άσκηση ανοικτής βίας από την ίδια, καταργήθηκε το «Εθνικό Συμβούλιο» και έτσι αποκεφαλίστηκε η εποπτεία των ευαγών ιδρυμάτων. Ωστόσο υπήρχαν συντονιστικοί θεσμοί όπως η Εφορία των 5 Μείζονων Ιδρυμάτων που συνέχισαν εν μέρει να ασκούν συντονιστικό ρόλο. Η Εφορία αυτή καταργήθηκε το 1962 στο πλαίσιο της θέσης σε εφαρμογή της τελικής φάσης αφανισμού της Ρωμαίικης Κοινότητας της Πόλης από την Κυβέρνηση της Τουρκίας και προετοιμασία των μαζικών απελάσεων του 1964.

Είναι σημαντικό να αναφερθούν επί πλέον τα εξής:

(α) Με την κατάργηση κάθε συντονιστικού και εποπτικού οργάνου τα ευαγή ιδρύματα (70) στην Πόλη άρχισαν να λειτουργούν απομονωμένα και επειδή καθ' όλη την διάρκεια των 100 ετών για μεγάλα διαστήματα απαγορευόταν οι εκλογές, σε πολλές περιπτώσεις τα ευαγή ιδρύματα μένονταν με ελάχιστο αριθμό

μελών στα Δ.Σ., κηρυσσόταν ως εγκαταλειμμένα και η διοίκηση τους υπαγόταν στην κρατική Γενική Διεύθυνση Βακουφίων (ΓΔΒ). Με την διαδικασία αυτή συστηματικά αφαιρέθηκε η διοίκηση, την δεκαετία του 1930, από όλες τις ιστορικές μονές (10) στα Πριγκηπόνησα και την δεκαετία του 1980 από 10 εκκλησίες με την δικαιολογία ότι πλέον δεν έχουν πλήρωμα να εξυπηρετήσουν.

(β) Αρχίζοντας αμέσως μετά από το 1923 η Κυβέρνηση της Τουρκίας ενθάρρυνε και υποστήριξε ανοικτά τον εξωμότη ιερέα Ευθύμ Καραχισαρίδη να αυτοκηρύξει τον εαυτό του «Τουρκορθόξο Πατριάρχη» και να καταλάβει δια της βίας 4 εκκλησίες στην συνοικία Γαλατά της Πόλης. Κάθε εκκλησία έχει δεκάδες ακίνητα και η παράνομη αυτή κατάσταση παραμένει στην πράξη.

(γ) Παρόλο που είχε γίνει καταγραφή της ακίνητης περιουσίας των Ευαγών Ιδρυμάτων το 1912 και η Τουρκία είχε δεχθεί στην Λωζάννη αυτή η περιουσία ισχύει και να αναγνωρίζει ότι ανήκει στην Ελληνική Μειονότητα, το 1936 η Κυβέρνηση της Άγκυρας εξέδωσε νέο διάταγμα που έγινε ξανά καταγραφή της ακίνητης περιουσίας των Ευαγών Ιδρυμάτων. Κατά την διαδικασία αυτή απωλέσθηκε σημαντικό τμήμα των ακινήτων της Ελληνικής Μειονότητας.

(δ) Ενώ το Διάταγμα του 1936 προέβλεπε κατά τα οριζόμενα στην Σ. της Λωζάννης να γίνονται εκλογές στα Ευαγή Ιδρύματα με αμέσως δεύτερο Διάταγμα απαγορεύτηκαν οι εκλογές και διορίστηκαν «μοναδικοί διοικητές» επιλογής της Κυβέρνησης της Άγκυρας. Ειδικά για το Μείζων Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Βαλουκλή διορίστηκε συνεργάτης του Ευθύμ που αναφέραμε παραπάνω.

(ε) Παράλληλα επιβλήθηκαν επαχθείς φόροι στα Ευαγή ιδρύματα την περίοδο 1940-1950 που δημιουργήσαν πολλά προβλήματα.

(στ) Σε κάποιο μικρό βαθμό η κατάσταση άρχισε να βελτιώνεται μετά από το 1950 όταν αναγκάστηκε η Τουρκία λόγω της χειροτέρευσης των σχέσεων με την Σοβιετική Ένωση να προσκληθεί στην Δύση. Όμως η περίοδος αυτή διήρκησε ελάχιστα και διακόπηκε το 1955 με το Πογκρόμ της 6-7ης Σεπτεμβρίου 1955.

(ζ) Το 1962 ιδρύεται παρά το Πρωθυπουργικό Γραφείο της Τουρκίας η «Επιτροπή επί Μειονοτήτων» ως ένα επιτελικό όργανο για τον αφανισμό των μη-Μουσουλμανικών Μειονοτήτων. Η Επιτροπή αυτή έφερε σε πέρας το μακρόπνοο σχέδιο της δια της βίας εκρίζωσης της Ελληνικής Μειονότητας της Πόλης αλλά και των νήσων Ίμβρου και Τενέδου. Ο πληθυσμός της Μειονότητας ήταν 100.000 το 1960 και σήμερα είναι λιγότερη από 2.000 μέλη.

(η) Το πλέον σκληρό χτύπημα κατά των Ευαγών Ιδρυμάτων έγινε το καλοκαίρι του 1974 τις μέρες της εισβολής στην Κύπρο με μια απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της Τουρκίας που στηρίχθηκε στο εξής σκεπτικό: «Αν και τα μέλη των Μειονοτήτων είναι υπήκοοι της Τουρκίας είναι όμως και ξένοι!. Συνεπώς τα Ευαγή τους ιδρύματα δεν μπορούν να αποκτήσουνε νέα ακίνητα μετά από το 1936 που έγινε η καταγραφή των περιουσιών τους». Με την διαδικασία αυτή κατασχέθηκαν σε μια ριπή 1500 ακίνητα των Ελληνικών Ευαγών ιδρυμάτων. Πρέπει να σημειώσουμε ότι όλα τα παραπάνω συνέβαιναν όταν οι Ελληνοτουρκικές σχέσεις ήταν πολύ καλές μέχρι και άριστες. Διαπιστώνει κανείς εύκολα από τα αρχεία ότι η Ελληνική πολιτεία – όλες οι εκάστοτε κυβερνήσεις - σε όλα αυτό το διάστημα διακατεχόταν από άγνοια μέχρι και αδιαφορία για την τύχη της Ελληνικής Μειονότητας της Πόλης.

Οι εξελίξεις των τελευταίων 20 ετών

Με την ανάληψη της εξουσίας το 2003 από την ισλαμική κυβέρνηση και την φενάκη της Ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας την περίοδο 2003-2013 υπήρξε μερική θεραπεία των μειονοτικών Ευαγών Ιδρυμάτων. Με δύο νόμους που ψηφίστηκαν (2003 και 2008) εν μέρει επεστράφησαν ακίνητα που είχαν κατασχεθεί το 1974 και επετράπη μετά από 25 χρόνια να διενεργηθούν εκλογές στα Ευαγή Ιδρύματα. Επιστράφηκαν περίπου 150 ακίνητα στην Ελληνική Μειονότητα. Στην πορεία αυτή ήταν σημαντικές οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού

Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ). Την περίοδο 2013-2022 απαγορεύτηκαν ξανά οι εκλογές που διενεργήθηκαν πρόσφατα. Η Ελληνική Μειονότητα παρά τις πολύ δυσμενείς συνθήκες σε μεγάλο βαθμό επέτυχε να γίνουν εκλογές και ήδη ανέλαβαν καθήκοντα οι νέες διοικήσεις. Όμως εκλογές δεν έγιναν στο Μείζων Ίδρυμα Βαλουκλή και υπάρχει η ανησυχία αν θα γίνουν ποτέ ή αν γίνουν θα είναι κατ' επίφαση εκλογές όπως έγιναν πριν από 32 χρόνια το 1991 όποτε έγινε ουσιαστικά διορισμός.

Τι κάνει η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (Οι.Ομ.Κω.)

Η Οι.Ομ.Κω. έχει ιδρυθεί το 2007 για να ενώσει τους εκπατρισμένους Έλληνες της Κωνσταντινούπολης με κύριο σκοπό να αποτρέψει την εξαφάνιση της Ελληνικής παρουσίας στην Πόλη. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού η Οι.Ομ.Κω. δίνει τον αγώνα σε συνεργασία με το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τους Ομογενειακούς φορείς της Πόλης ΑΚΗΔΕΜΟΝΕΥΤΑ σε πολλά επίπεδα. Η Οι.Ομ.Κω. έμπρακτα υποστηρίζει τους Ομογενειακούς φορείς, θέτει τα ζητήματα ενώπιον των δικαστηρίων της Τουρκίας και του ΕΔΔΑ. Παράλληλα απαιτεί με θάρρος την ανάγκη της θεραπείας των μεγάλης κλίμακας αδικιών που έχει υποστεί η Ελληνική Μειονότητα της Πόλης πρώτα από όλα ενώπιον των αρχών της Τουρκίας και παράλληλα στα διεθνή φόρουμ τον ΟΗΕ, ΟΑΣΕ και Ευρωπαϊκά όργανα. Παράλληλα, η ΟιΟμΚω έχει κινητοποιήσει σημαντικό αριθμό νέων εθελοντών που συμβάλλουν στα προγράμματά της. Μεταξύ αυτών των προγραμμάτων εξαιρετικής σημασίας υπήρξε το έργο της κυρίας Χριστίνας Μπούρα, Μηχ. Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας ΤΕ, που μετά από μια πολύ κοπιώδη εργασία εκπόνησε μελέτη της καταγραφής όλων των ακινήτων των Ευαγών Ιδρυμάτων της Κωνσταντινούπολης με χρήση σύγχρονων και εξελιγμένων ψηφιακών εργαλείων που βασίζονται σε Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα και Βάσεις Δεδομένων. Η Μελέτη έχει καταγράψει όλα τα ακίνητα που αριθμούν περίπου 2000, των 70 Ελληνικών Ευαγών Ιδρυμάτων διαχρονικά στο διάστημα των 35 τελευταίων ετών. Η εργασία αυτή αποδίδει πολύ χρήσιμες πληροφορίες. Η μελέτη έχει υποβληθεί προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τους φορείς της Ομογένειας. Η ΟιΟμΚω για την εξαιρετική εργασία της, έχει βραβεύσει την κυρία Χριστίνα Μπούρα στο πλαίσιο του βραβείου «Χρήση Πληροφορικής για τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης».

Νίκος Ουζούνoglou

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Οι.Ομ.Κω.

«Μηνάς Τσιτσάκος»

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Ξεκίνησε το 2013 και συνεχίζεται—σε συνεργασία με τα μέλη σωματεία της Οι.Ομ.Κω.—με όλες τις δράσεις του, αφού οι ανάγκες αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο αυξάνονται. Οι αλληπάλληλες κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας έχουν συσσωρεύσει πολλά προβλήματα και η κρατική μέριμνα είναι πολύ περιορισμένη.

Η αλληλεγγύη προς τους αδυνάμους ήταν πάντοτε κυρίαρχο κοινωνικό γνώρισμα της Ρωμιοσύνης.

Συνοπτικά οι δράσεις του Προγράμματος είναι:

- Εξασφάλιση στέγης σε 75 άστεγους
  - Διανομές 145 διατακτικών κάθε μήνα για αγορά τροφίμων από σουπερμάρκετ.
- Εξασφάλιση φαρμάκων και υγειονομικού υλικού σε 32 οικογένειες.
  - Εξασφάλιση της πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες.
    - Εξασφάλιση αίματος σε έχοντες ανάγκη.
- Μέριμνα για την εισαγωγή ανυπεράσπιστων ηλικιωμένων σε γηροκομεία.
  - Επανασύνδεση ηλεκτροδότησης σε κατοικίες.
- Αντιμετώπιση γραφειοκρατικών δυσκολιών που στερεί βασικά δικαιώματα του ανθρώπου σε πρόσφυγες Έλληνες όπως οι δυσκολίες έκδοσης αδειών παραμονής, πολιτογράφησης και ΑΜΚΑ
- Πραγματοποίηση εξοδίων ακολουθιών για ανασφάλιστους και μη έχοντες συγγενείς.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΧΑΡΗ ΣΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΑΦΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΧΟΥΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥΣ) ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΩΝ. ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΑΣ ΕΙΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ή ΜΕ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟ

nnap@otenet.gr

The Social Solidarity Program of Ec.Fe.Con.

"Minas Tsitsakos"

ALL ACTIONS CONTINUE

It started in 2013 and continues—in collaboration with the member associations of Ec.Fe.Con.—with all its actions, since the needs of solidarity with fellow human beings are increasing. The successive crises of the last decade have accumulated many problems and government care is very limited.

Solidarity with the weak has always been dominant cultural component of Romiosyni.

In summary, the actions of the Program are:

- Provision shelter to 75 homeless people.
- Distribution of 143 vouchers each month to deprived families to purchase food from supermarkets.
- Provision medicines and health materials to 32 families.
  - Ensuring access to medical services.
  - Facilitating the entrance of alone old to care houses.
    - Finding blood to those in need.
- Reconnection of electricity in residences being cut because of debts.
- Dealing with bureaucratic difficulties that deprive Greek refugees of basic human rights, such as the difficulties of issuing residence permits, naturalization and SOCIAL SECURITY NUMBER (AMKA)
  - Carrying out follow-up expenses for uninsured and non-insured relatives.

**IN THE PAST MONTH ALONE WE HAD 2 NEW OWNER APPLICATIONS
NEED OF OUR FELLOW CITIZENS**

TO BE UPDATED CONTACT US AT nnap@otenet.gr

Ec.Fe.Con. HAS NO REGULAR INCOME AND THE PROGRAM IS BASED ON PERIODIC DONATIONS FROM FOUNDATIONS AND INDIVIDUALS.

THE CONTINUATION OF THE PROGRAM BECOMES NECESSARY DUE TO THE INCREASE OF THOSE WHO NEED SOLIDARITY AND DIRECT SUPPORT.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης φυλάγει την Ορθοδοξίαν! Πατριαρχική επίσκεψη, με πολλά μηνύματα, στην προσφυγική Νέα Ιωνία

Ιδιαίτερες και άκρως συγκινητικές στιγμές εκτυλίχτηκαν το απόγευμα του Σαββάτου 24/6, κατά την επίσκεψη του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στην προσφυγούπολη Νέα Ιωνία Μαγνησίας. Ο Παναγιώτατος αφίχθη στον Ιερό Ναό της Ευαγγελιστρίας και έγινε αποδέκτης των αισθημάτων υϊκής αγάπης και τιμής πλήθους απογόνων Μικρασιατών προσφύγων, που κατέκλεισαν το προαύλιο και το εσωτερικό του Ναού, υποδεχόμενοι τον Πατριάρχη του Γένους. Μέλη των προσφυγικών Σωματείων της Νέας Ιωνίας, με τις παραδοσιακές φορεσιές τους έδωσαν ξεχωριστό χρώμα στην υποδοχή του Πρώτου της Ορθοδοξίας, και εκδήλωσαν τον μυστικό και διαχρονικό σύνδεσμό τους με την Μητέρα Εκκλησία.

Ο Παναγιώτατος χοροστάτησε στον Αναστάσιμο Εσπερινό, κατά τον οποίο έψαλε ο χορός του Συνδέσμου Ιεροψαλτών «Όσιος Ιωάννης ο Κουκουζέλης», υπό την δ/ση του Πρωτοψάλτου και Καθηγητού κ. Δημητρίου Χατζηγεωργίου.

Στο τέλος του Εσπερινού, ο Παναγιώτατος απένειμε το οφφίκιο του Άρχοντος Σιλεντιαρίου του Οικουμενικού Πατριαρχείου στον εκ Βόλου καταγόμενο Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Δημήτριο Ηλιόπουλο, σε αναγνώριση της αγάπης, αφοσίωσης και ποικίλης προσφοράς του στην Μητέρα Εκκλησία.

Ακολουθως, ο Παναγιώτατος τέλεσε Τρισάγιο στην μνήμη των Μικρασιατών Μαρτύρων και προσφύγων προγόνων μας.

Αμέσως μετά, τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη προσφώνησε ο Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ιγνάτιος, ο οποίος τόνισε ότι η Νέα Ιωνία «είναι καρπός του σπόρου πού βιαίως εκτινάχθηκε από την Ανατολή, λόγω των τραγικών ιστορικών γεγονότων, προ μίας ολόκληρης εκατονταετίας, τα οποία ανάγκασαν τον χριστιανικό πληθυσμό της να εγκαταλείψει τις πατρογονικές εστίες και τις πανάρχαιες Εκκλησίες του. Ωστόσο, τί και εάν διεσκορπίσθηκαν ανά την οικουμένη τα τέκνα της Μεγάλης Εκκλησίας; Η ασάλευτη πίστη τους και η ζώσα στις καρδιές τους παράδοση παρήγαγαν εύχυμους καρπούς και θαυμαστά έργα, όπως και ο περίλαμπρος αυτός Ναός, τον οποίο ανήγειραν κυριολεκτικά με τα χέρια τους οι μικρασιάτες πρόσφυγες που κατέφυγαν στην περιοχή μας, πριν από εκατό ακριβώς χρόνια, προερχόμενοι από τη Σμύρνη, το Εγγλεζονήσι και άλλα μέρη της Ιωνίας, από την Ανατολική Θράκη, την Ανατολική Ρωμυλία και τον Πόντο, και από διάφορες περιοχές της αγιοτόκου Καππαδοκίας. Πολυτιμότερο εφόδιό τους η ευχή του τελευταίου αγίου επισκόπου τους, του πρωτομάρτυρος της μικρασιατικής Εξόδου, ενδόξου Ιερομάρτυρος Χρυσοστόμου, Μητροπολίτου Σμύρνης, και μοναδικά υπάρχοντά τους οι ιερές εικόνες και τα άγια Λείψανα...». Παρατήρησε, μάλιστα, ότι «μαζί με τις ψυχές των μακαριστών προσφύγων χαίρουν σήμερα με την παρουσία Σας και οι απόγονοί τους, δεύτερης και τρίτης γενιάς, και όλη η Νέα Ιωνία. Διότι η σύνδεσή τους με την Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως είναι υπαρξιακή, εγγεγραμμένη στο γενετικό υλικό τους».

Ακολούθησε η προσφώνηση του Προϊσταμένου του Ναού Αρχιμ. Αμφιλοχίου Μήλτου, ο οποίος αναφέρθηκε στην ιστορία της Ευαγγελιστριάς, που οικοδόμησαν οι Μικρασιάτες πρόσφυγες και αποτελεί «τεκμήριο της ευσεβείας τους, σύμβολο της θαυμαστής εκ της στάχτης αναγεννήσεώς τους καί κιβωτό της μικρασιατικής μνήμης». Παρατήρησε, μάλιστα, ότι η ενορία κρατά «την εκκλησιαστική της καταγωγή από τό Οικουμενικό Πατριαρχείο. Χάρη στην καταγωγή αυτή οι πρώτοι μικρασιάτες, όντως άγιοι, ιερείς της Ευαγγελιστριάς μετέφεραν ένα πνεύμα θυσιαστικής αγάπης, ανοιχτοσύνης καί σύνεσης, τό οποίο διετήρησαν οι μετέπειτα άξιοι λειτουργοί, πού διηκόνησαν στόν ναό αυτό καί τό οποίο ως ιερά παρακαταθήκη προσπαθούμε καί εμείς σήμερα νά διακρατήσουμε». Ως απόδειξη αυτής της αγάπης, ανέφερε την επί 43 χρόνια λειτουργία του Σπιτιού Γαλήνης της ενορίας, την συμμετοχή της «στό πιλοτικό Πρόγραμμα «Πράσινη Ενορία», καρπό συνεργασίας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου και της γνωστής Οργάνωσης WWF Ελλάδος», καθώς «η Ενορία μας άκουσε της Υμετέρας προφητικής φωνής καί αυθεντικής διδασκαλίας, η οποία αφορά στην προστασία της δημιουργίας, του ανεκτίμητου δώρου του Θεού πρός τήν ανθρωπότητα. Είναι ευλογητή συγκυρία ότι στην αρχή σχεδόν αυτής της προσπάθειας συγκροτήσεως Πράσινης Ενορίας, δεχόμαστε τήν επίσκεψη του δικαίως αποκληθέντος Πράσινου Πατριάρχη». Περαιίνοντας τον λόγο του, ο π. Αμφιλόχιος προσέφερε, εκ μέρους της ενορίας, ένα δισκάριο καί ένα άγιο Ποτήριο, ακριβές αντίγραφο παλαιού Ποτηρίου πού προέρχεται από τήν Μικρά Ασία καί φυλάσσεται στό εκκλησιαστικό μουσείο του Ναού.

Στην αντιφώνησή του ο Παναγιώτατος κ. Βαρθολομαίος εξύμνησε το ιδεώδες της Ρωμηοσύνης, η οποία «Όπου έδρασεν, όπου εμεγαλούργησεν, όπου εδραστηριοποιήθη έδωκε μαρτυρίαν πνεύματος οικουμενικού, πνεύματος ευρέων οριζόντων... Η Ρωμηοσύνη εδημιούργησε, δημιουργεί και θά δημιουργή πάντοτε πολιτισμόν, όπου και αν υπάρχει. Είναι συνδεδεμένη μέ τόν τρόπον περισσότερο, παρά μέ τόπον... Έχει περιεχόμενον, έχει δυναμικήν, έχει παρελθόν, παρόν και κυρίως μέλλον. Διά τούτο, ό Πατριάρχης του Γένους σάς λέγει: «η Ρωμηοσύνη δέν είναι για Τρισάγιο μόνον, αλλά για νά κάνη τόν κόσμο άγιο!»... δέν ανήκει εις τό παρελθόν, εις τόν ένδοξόν μας Βυζαντινισμόν, αλλά είναι η δύναμις εκείνη η οποία διαρκώς μεταμορφώνει τον άκοσμον κόσμο εις κάλλος, ισχύν και ευπρέπειαν... Διά τούτο αρκούν τά δάκρυα διά τήν Ρωμηοσύνην. Δέν ομιλούμεν περί χαμένης υποθέσεως. Μεθά εις τήν Πόλιν, εδραίοι και άάμετακίνητοι, ανάπτομεν λύχνον σκηνώματος δόξης, τήν κανδήλα της Μεγάλης Εκκλησίας, ξεδιψούμε από τά Αγιάσματά μας, αγναντεύουμε την Αγιά-Σοφιά, περιδιαβαίνουμε τα Θεοτοκοφρούρητα τείχη και καταρρίπτομεν τά τείχη μίσους, φυλετικών και θρησκευτήκαν διακρίσεων, τα τείχη φονταμενταλισμού. Εις τήν Πόλιν ο Πατριάρχης ξεύρετε τί κάνει κατ' ουσίαν; Ο Οικουμενικός Πατριάρχης φυλάγει τήν Ορθοδοξίαν! Φυλάγει ανόθευτον και μακράν προσμίξεων αιρετικών και πεπλανημένων την αγίαν Ορθοδοξίαν μας, μέ κάθε τρόπον, ίσως παρεξηγούμενος από τούς έχοντας ζήλον ου κατ' επίγνωσιν, πολύ λαιδορούμενος, υβριζόμενος, όμως εκείνος φυλάγει τήν πίστιν σας, τήν πίστιν μας, φυλάγει τό Ρωμέϊκον...». Παίρνοντας τον λόγο του, ο Οικουμενικός Πατριάρχης έστειλε βαρυσήμαντο μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση: «Ταύτην ουν κατέχοντες της πίστεως τήν άγκυραν, δέν αναμένομεν ούτε εκ Βορρά ούτε αλλαχόθεν νά διδαχθώμεν Ορθοδοξίαν, βίωμα και μαρτυρίαν πίστεως. Ημείς τούς εγεννήσαμεν εν Χριστώ και τούς εδιδάξαμεν ορθήν πίστιν και πολιτισμόν· ακουέτωσαν και μαθητευσάτωσαν! Έχετε εμπιστοσύνην εις τήν Εκκλησίαν και εις τούς ποιμένας της. Είμεθα υπεύθυνοι ως λόγον αποδώσοντες!».

Εγκαίνια Κέντρου Πολιτιστικής Εστίας «Ίωνες»

Στην συνέχεια, ο Παναγιώτατος μετέβη εν πομπή στο νεόδμητο Κέντρο της Πολιτιστικής Εστίας Μικρασιατών Νέας Ιωνίας Μαγνησίας «Ίωνες» τέλεσε τα επίσημα εγκαίνιά του. Ακολούθησαν οι προσφωνήσεις της Προέδρου της Εστίας κ. Αργυρώς Μάμαλη – Κοπάνου και του Περιφερειάρχου Θεσσαλίας κ. Κώστα Αγοραστού. Η κ. Πρόεδρος αναφέρθηκε στην παρουσία των Μικρασιατών προσφύγων στην περιοχή, στην ίδρυση της προσφυγικής Νέας Ιωνίας, στην ανέγερση του περικαλλούς Ναού της Ευαγγελιστρίας και στην ανοικοδόμηση του Κέντρου, που είναι ένα

όνειρο πολλών δεκαετιών. Ο κ. Αγοραστός μίλησε για την δημιουργική και αναγεννητική παρουσία των Μικρασιατών προσφύγων στον τόπο μας και επανέλαβε την διάθεση της Περιφέρειας να στηρίζει

ανάλογα έργα πίστης και πολιτισμού, όπως και το Κέντρο των Ίωνων, που αναγέρθηκε με κονδύλια της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ακολούθησε η ομιλία του Παναγιωτάτου Πατριάρχου, ο οποίος με ιδιαίτερη συγκίνηση, ανέφερε ότι «η μεγάλη πρόοδος των ευλογημένων τέκνων της Ιωνίας εδώ εις τὴν φιλόξενον πόλιν του Βόλου δὲν εἶναι οὔτε πρωτότυπος, οὔτε μοναδική ως γεγονός, διότι οἱ πρόσφυγες οποθενδήποτε καὶ ἀν προήλθαν καὶ εἰς οἰανδήποτε καὶ ἀν κατοίκησαν γῆν, ἐρρίζωσαν καὶ ἐποίησαν καρποὺς πολλοὺς, καθὼς, πλὴν τῶν ἐλαχίστων ὑπαρχόντων τῶν, ἐκόμισαν εἰς τὰς νέας πατρίδας πολλὴν εὐσέβειαν καὶ πίστιν εἰς τὸν Θεόν, βαθύτατον πολιτισμὸν, ἀξίας καὶ παραδόσεις, ἔτι δὲ καὶ ἀκάματον ἐργατικότητα καὶ παροιμιώδεις φιλότιμον...». Ὑπενθύμισε, μάλιστα, ὅτι «Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον γνωρίζει, ἐκ πείρας οδυνηράς, τὸν πόνον τῆς προσφυγιάς, τὴν ἀπώλειαν τῶν ἠγαπημένων καὶ τὴν ἀδικίαν, ἀλλὰ δὲν μνησικακοῦμεν, δὲν καταρώμεθα, δὲν ἐκδικούμεθα, μόνον συγχωρούμεν καὶ πορευόμεθα μὲ τὴν ἀκλινὴ ἐλπίδα εἰς τὸν Δίκαιον Κριτὴν. Τοῦτο νὰ κάνετε καὶ σεις».

11

15. ΒΟΛΟΣ ΚΑΙ ΠΗΛΙΟΝ - VOLO ET PELION.

ΣΤΟΥΡΝ. ΒΟΛΟΣ

**Το Αρχείο των Εκτιμητικών Επιτροπών της Ανταλλάξιμης Περιουσίας των Προσφύγων από
Τουρκία, σύμφωνα με τη Σύμβαση Ανταλλαγής της 30.1.2023
Ψηφιοποίηση & Αποδελτίωση από την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών
Γεωργιάδης Θεωρής και Τσέτσικα Δήμητρα
Εθελοντές της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**

Εισαγωγή

Στόχος της παρουσίασης αυτής είναι η για πρώτη φορά η δημοσιοποίηση σε συνέδριο ενός αρχείου, που περιλαμβάνει τόσο ονομαστικά, 536.000 περίπου ονόματα προσφύγων, όσο και την αναλυτική καταγραφή της εγκαταλειφθείσας στη Μικρά Ασία, Πόντο και Ανατολική Θράκη περιουσίας καθενός τους. Πρόκειται για το «Αρχείο των Εκτιμητικών Επιτροπών της Ανταλλάξιμης Περιουσίας των Προσφύγων από Τουρκία», που διαφυλάσσεται στην Κεντρική Υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους. Το αρχείο ψηφιοποιήθηκε από συνεργάτες της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.) με φωτογράφιση, που διήρκησε από το 2017 έως το 2020. Ψηφιοποιήθηκαν συνολικά 3556 τόμοι, που αντιστοιχούν σε 234.600 φωτογραφικές λήψεις με μέγεθος αρχείου 1,4 TB.

Το αρχείο ψηφιοποιήθηκε συνολικά και βρίσκεται πλέον σε φάση παραπέρα επεξεργασίας, τεκμηρίωσης και διασύνδεσής του με άλλα αρχεία. Σε πρώτη φάση τα ευρετήρια του αρχείου αποδελτιώνονται από συνεργάτες της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. σε ψηφιακούς πίνακες δεδομένων.

Αναδεικνύονται τα πολλαπλά στοιχεία της χρησιμότητάς του, που ήδη αξιοποιούνται ερευνητικά και είναι δεδομένο ότι θα αξιοποιηθούν παρόμοια περισσότερο στο μέλλον.

Η δημιουργία ενός τόσο τεράστιου αρχείου ήταν προϊόν της υποχρέωσης του ελληνικού κράτους για μια αρχική (προσωρινή) εκτίμηση των εγκαταλειφθεισών περιουσιών προς αποζημίωση των προσφύγων, έργο που όφειλε να κάνει η Μεικτή Ελληνοτουρκική Επιτροπή, σύμφωνα με τη Σύμβαση Ανταλλαγής της 30.1.2023 και τη Συνθήκη Ειρήνης της 24.7.1923, αλλά που εξαρχής φάνηκε η κωλυσιεργία της Επιτροπής και που εν τέλει ποτέ δεν έγινε.

Η παρουσίαση, ως εκ τούτου, γίνεται με βάση το ιστορικό πλαίσιο που οδήγησε στη δημιουργία του αρχείου, σε συνάρτηση ιδίως με το θεσμικό πλαίσιο της εποχής που καταρτίστηκε.

A. Ιστορικό πλαίσιο ανταλλαγής

Μετά την αποχώρηση των Ελληνικών στρατευμάτων από τη Μικρά Ασία και τη διαταγή εκκένωσης της Σμύρνης και όλων των δυτικών παραλίων, ξεκινά η συνδιάσκεψη της Λοζάνης, που καταλήγει στις 30.1.1923 στη Σύμβαση περί ανταλλαγής Ελληνικών & Τουρκικών πληθυσμών.

Οι διατάξεις της Σύμβασης, που μας ενδιαφέρουν εν προκειμένω και απολύτως περιληπτικά, σχετικά με την ανταλλάξιμη περιουσία είναι:

Άρθρο 1: Από 1.3.1923 καθίσταται υποχρεωτική η ανταλλαγή Τούρκων υπηκόων ελληνικού ορθοδόξου θρησκειύματος, εγκαταστημένων σε τουρκικά εδάφη και Ελλήνων υπηκόων μουσουλμανικού θρησκειύματος, εγκαταστημένων σε ελληνικά εδάφη.

Άρθρο 2: Εξαιρούνται: α) οι Έλληνες κάτοικοι της Νομαρχίας Κωνσταντινουπόλεως εγκαταστημένοι εκεί προ της 30.10.1918, β) οι Μουσουλμάνοι κάτοικοι της Δυτικής Θράκης.

Άρθρο 3: Οι Έλληνες και οι Μουσουλμάνοι που εγκατάλειψαν ήδη από 18.10.1912 τη χώρα κατοικίας τους περιλαμβάνονται στην ανταλλαγή.

Άρθρο 7: Οι μετανάστες αποκτούν την ιθαγένεια της χώρας άφιξής τους και για όσους είχαν ήδη αναχωρήσει από την υπογραφή της Σύμβασης (30.1.1923).

Άρθρο 8: Οι μετανάστες μπορούν να μεταφέρουν μαζί τους την κινητή τους περιουσία.

Άρθρο 9: Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας των μεταναστών δεν θα θιγούν, ως συνέπεια της ανταλλαγής. Η ακίνητη και η κινητή περιουσία, που ανήκε στους μετανάστες ή σε εκκλησιαστικά ή ευαγή ιδρύματα, θα εκκαθαριστεί (=θα εκτιμηθεί) από την προβλεπόμενη Μικτή Επιτροπή.

Άρθρο 10: Το αυτό ισχύει και για όσους ήδη αναχώρησαν από 18.10.1912 ή οι περιουσίες τους στο μεταξύ απαλλοτριώθηκαν.

Άρθρο 11: Η Μικτή Επιτροπή θα αποτελείτο από 4 μέλη κάθε συμβαλλόμενης χώρας και 3 ουδέτερα μέλη της Κοινωνίας των Εθνών που θα είχαν διαδοχικά την προεδρία της Επιτροπής.

Άρθρο 13: Η Μικτή Επιτροπή έχει κάθε δικαίωμα για τον τρόπο εκτίμησης των περιουσιών.

Άρθρο 14: Η Επιτροπή θα παραδώσει στον ενδιαφερόμενο ιδιοκτήτη δήλωση που θα αναγράφει το ποσό που του οφείλεται από τη στέρηση της περιουσίας του, η οποία περιουσία θα παράμενε υπό διαχείριση της Κυβέρνησης στο έδαφος της οποίας αυτή βρισκόταν. Ο κάθε δικαιούχος θα δικαιούτο κατ' αρχήν να λάβει από τη χώρα, όπου

μετανάστευσε και για τα ποσά που του οφείλονταν, περιουσία ίσης αξίας και της ίδιας φύσης με αυτήν που εγκατάλειψε. Τα οφειλόμενα ποσά με βάση τις εν λόγω δηλώσεις θα αποτελούσαν οφειλή της μιας Κυβέρνησης προς την άλλη.

Με τη μονομερή δήλωση της Ελλάδας, ως παράρτημα με αριθμό ΙΧ της Συνθήκη Ειρήνης 24.7.1923 και για όσους Μουσουλμάνους αναχώρησαν πριν τις 18.10.1912 ή δεν κατοικούσαν στην Ελλάδα η περιουσία τους μπορούσε να απαλλοτριωθεί από τη Μικτή Επιτροπή, υπό τον όρο όμως της αμοιβαιότητας υπέρ των παρόμοιων Ελλήνων ιδιοκτητών στην Τουρκία.

Με βάση λοιπόν τη Σύμβαση Ανταλλαγής, τα δύο κράτη είχαν υποχρέωση να αποζημιώσουν τους πρόσφυγες που είχαν καταφύγει στη χώρα τους για τα εμπράγματα αλλά και τα ενοχικά δικαιώματα που απώλεσαν, λόγω της μετοικεσίας τους.

Για τη διαχείριση της όλης υπόθεσης στην Ελλάδα συστάθηκε το Μάιο του 1924 στο Υπουργείο Γεωργίας η Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών.

Μετά από συγκεκριμένες αποφάσεις της Μικτής Επιτροπής και την απόλυτη κωλυσιεργία των υποεπιτροπών της Μικτής Επιτροπής το ελληνικό (όπως και το τουρκικό) κράτος αισθάνθηκαν την ανάγκη (ουσιαστικά οδηγήθηκαν) να αρχίσουν τη διαδικασία εκτίμησης των εγκαταλειφθεισών περιουσιών προς αποζημίωση των δικαιούχων προσφύγων.

Νομ. Διάταγμα 2.5.1924 (ΦΕΚ Α' 98/3.5.1924)._

Απόφαση VIII /7.12.1923 της Μικτής Επιτροπής και η συμπληρωματική της στις 21.6.1924.

Το καλοκαίρι του 1924 σε κάθε οικονομική εφορία των νέων χωρών συστάθηκαν τα Γραφεία Ανταλλαγής Πληθυσμών για τη σύνταξη και παραλαβή δηλώσεων των εγκαταλειφθεισών περιουσιών των ανταλλάξιμων ομογενών, τη διαχείριση των μουσουλμανικών κτημάτων κλπ. Ειδικά στη Θεσσαλονίκη συστάθηκε Κεντρικό Γραφείο Ανταλλαγής. Όπου δεν υπήρχαν γραφεία, αρμόδιοι ήταν οι νομάρχες και για το εξωτερικό οι Πρόξενοι. Αρχικός στόχος διαφαίνεται πως ήταν η σύνταξη και η αποστολή στη Μικτή Επιτροπή των δηλώσεων αυτών.

Ψήφισμα 7.4.1925: Έτσι, για τις δηλώσεις που θα στέλνονταν στη Μικτή Επιτροπή αποφασίστηκε η προσωρινή διοικητική εξακρίβωση και εκτίμηση των αξιώσεων με «προσωρινή» αποζημίωση των δικαιούχων προσφύγων, μέχρι την προβλεπόμενη από τη Σύμβαση Ανταλλαγής οριστική εκκαθάριση από τη Μικτή Επιτροπή.

Αποφασίστηκε λοιπόν η «προκαταβολή» στους ανταλλάξιμους ομογενείς που έφυγαν από την Τουρκία μετά τις 18.10.1912, να δοθεί «μέχρις αποπληρωμής της παρ' αυτών εγκαταλειφθείσης εν Τουρκία περιουσίας» ποσό με βάση την εκτίμηση της περιουσίας τους από επιτροπές, που θα συγκροτούνταν για το λόγο αυτό. Η εκτίμηση γινόταν σε χρυσές λίρες Τουρκίας (1 ΧΛΤ = 0,92 περίπου χρυσής λίρας Αγγλίας).

Ως «προκαταβολή» λοιπόν, με βάση το παραπάνω Ψήφισμα, αποφασίστηκε να δοθεί ποσοστό με φθίνουσα κλίμακα ανάλογα με το ύψος της εκτιμηθείσας περιουσίας

για περιουσίες μέχρι 400ΧΛΤ το 25%

για περιουσίες μέχρι 1000 ΧΛΤ το 20% για το > 400 ΧΛΤ τμήμα τους

για περιουσίες μέχρι 2000 ΧΛΤ το 15% για το > 1000 ΧΛΤ τμήμα τους

για περιουσίες μέχρι 5000 ΧΛΤ το 10% για το > 2000 ΧΛΤ τμήμα τους

για περιουσίες > 5000 ΧΛΤ το 5% για το > 5000 ΧΛΤ τμήμα τους, με max 2000 ΧΛΤ.

Συγκεντρώθηκαν συνολικά 353.381 εμπρόθεσμες δηλώσεις. Η προθεσμία υποβολής, σύμφωνα με το Ψήφισμα ήταν η 31.10.1925 για κατοίκους Ελλάδας και η 31.12.1925 για κατοίκους εξωτερικού). Με βάση αυτές τις προθεσμίες, περίπου 100.000 δηλώσεις θεωρήθηκαν για τις ελληνικές επιτροπές (όχι από τη Μικτή Επιτροπή) ως εκπρόθεσμες.

Λόγω του ότι ο προϋπολογισμός των αποζημιώσεων τελικά, παρά τις περικοπές αυτές της «προκαταβολής» δεν μπορούσε να καλυφθεί, αποφασίστηκε από το ποσό που προέκυπτε να περικοπεί επιπλέον το 25%. Παρακρατήθηκε και ειδική εισφορά 1% υπέρ της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος (ΕΤΕ), που αυξήθηκε σε 1,5% από 21.4.1928. Σημειώνεται ότι περίπου το 20% των «προκαταβολών» χορηγήθηκε με μετρητά και το υπόλοιπο 80% με ομολογίες.

Το καταβλητέο ποσό σε σχέση με το «επιδικασθέν» ποσό φαίνεται να ανέρχεται στο 11,4%, όσων τελικά δικαιώθηκαν αποζημίωσης.

Περιττό να ειπωθεί ότι η έτσι «κουτσουρεμένη προκαταβολή» ήταν και το τελικό ποσό, που έλαβαν ... όσοι το έλαβαν και ... όπως το έλαβαν.

Με την Ελληνοτουρκική Συμφωνία της Άγκυρας της 10.6.1930 ανατίθετο στα ουδέτερα μέλη να της Μεικτής Επιτροπής να εκκαθαρίσουν άμεσα τις περιουσίες των ανταλλάξιμων. Η Μεικτή Επιτροπή με έγγραφό της στις 12.6.1930 και προς τις δύο Κυβερνήσεις γνωστοποιούσε την παντελή αδυναμία της να προβεί σε εκκαθάριση των δηλώσεων των ανταλλάξιμων και άρα κανείς πρόσφυγας δε λάβαινε την προβλεπόμενη δήλωση (πιστοποίηση) της Μεικτής Επιτροπής, όπως προβλεπόταν στο άρθρο 14 της Σύμβασης Ανταλλαγής της 30.1.1923 με το ποσό της αξίας της εγκαταλειφθείσας περιουσίας του.

Και στο σημείο αυτό κλείνουμε το ιστορικό πλαίσιο, παραθέτοντας μόνο την αγωνία του τότε πρωθυπουργού Ελευθέριου Βενιζέλου, για τις δημοσιονομικές συνέπειες που θα προκαλούνταν, αν υλοποιούνταν οι όροι του άρθρου 14 της Σύμβασης Ανταλλαγής του 1923 και για την απαίτηση συγκατάνευσης όλου του ελληνικού κοινοβουλίου στο ζήτημα πως με τη Συμφωνία της 10.6.1930, αναιρείτο η υποχρέωση των κυβερνήσεων για πλήρη αποζημίωση των προσφύγων.

Τονίζω ότι έχω απόφασιν να επιμείνω εις την κύρωσιν της συμφωνίας υπό των νομοθετικών σωμάτων. Εκείνο το οποίον ζηρώς με ενδιαφέρει και θα επεδύμουν αμέσως να διευκρινίσω είναι εάν πολιτικόν τι κόμμα υιοθετή την άποψιν ότι η δοθείσα λύσις δημιουργεί δια το ελληνικόν δημόσιον την υποχρέωσιν αποζημιώσεως των ανταλλαξίμων προσφύγων μετά τον γενόμενον συμψηφισμόν. Διότι η κυβέρνησις πιστεύει, αντιθέτως, ότι ουδεμία τοιαύτη υποχρέωσις προκύπτει και ότι ουδέν απολύτως δικαίωμα γεννάται υπέρ των προσφύγων. Η δοθείσα λύσις θέτει οριστικόν τέρμα εις το ζήτημα της περαιτέρω αποζημιώσεως των ανταλλαξίμων προσφύγων.

Ο Βενιζέλος καταλάβαινε απόλυτα πως η αδυναμία της Μικτής Επιτροπής δεν ακύρωνε την πραγματικότητα της υλοποίησης της εσωτερικής εκτίμησης των περιουσιών των Ελλήνων (αφού η εκτίμηση είχε ήδη ολοκληρωθεί από τις εκτιμητικές επιτροπές του ίδιου του ελληνικού Υπουργείου Γεωργίας). Με τους μακροσκελείς λόγους του της 17^{ης} και 25^{ης} Ιουνίου 1930 προσπάθησε να τεκμηριώσει την τεχνική της Συμφωνίας της 10.6.1930. Εξάλλου, με τη λογική που επιβλήθηκε καταλήγουμε... στο ότι και η «προκαταβολή», που δόθηκε, κακώς δόθηκε.

—————

Η παραπάνω εργασία αποτελεί απόσπασμα εργασίας που παρουσιάστηκε στο Συνέδριο που οργανώθηκε στην Καλαμαρία το 2023 από τον φορέα «Αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού».

Summary of the articles in the present Newsletter of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC)

- Announcement of a new Program initiative by EFC on the contribution to Education in the field of Constantinopolitan and Asia Minor Greek civilization and tradition. Educators of all levels are invited to join, p.1-2.
- Conference at the 100 years of Lausanne Treaty in the same venue the Treaty was signed, p.3-5.
- Announcements and invitations by EFC, p.6-8.
- The Adventures of the Greek-orthodox Foundations of Istanbul in the 100 years of Lausanne Treaty , p.9-13.
- Visit of His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew to the city of Nea Ionia of Volos, p. 16-22.
- The fate of the real estate properties of the refugees of Asia Minor, p.23-27.

İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonunun (İREF) Bu Bültende yer alan makalelerin özeti

- İstanbul ve Anadolu Rum uygarlığı ve geleneği alanında Eğitime katkı konusunda İREF tarafından yeni bir Eğitime destek program girişiminin duyurulması. Her seviyeden eğitimci katılmaya davet edilir, s.1-2.
- Lozan Antlaşması'nın 100. yılında Antlaşma'nın imzalandığı yerde konferans, s.3-5.
- İREF tarafından yapılan duyurular ve davetler, s.6-8.
- Lozan Antlaşması'nın 100. Yılında İstanbul Rum-Ortodoks Vakıflarının Serüvenleri, s.9-13.
- Ekümenik Patrik Hazretleri Bartholomeos'un Volos'un Nea Ionia kentini ziyareti, s. 16-22.
- Küçük Asya mültecilerinin gayrimenkullerinin akibeti, s.23-27.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ

- «Η Ένωση Κωνσταντινουπολιτών» με τα δύο μέλη σωματεία <http://www.enokon.gr/>
  - «Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών»
  - «Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας»
- «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» <https://sylogoskbe.wordpress.com/>
- «Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος "Ο Ταξιάρχης"» <http://www.megarevma.gr/>
- «Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών» <http://www.megalisxoli.gr/>
- «Σύλλογος Ζαπτίδων» <https://www.facebook.com/events/610745252286345/>
- «Σύνδεσμος Κεντρικιάδων»
- «Σύνδεσμος Ιωακειμειάδων»
- «Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Γαλατά Κωνσταντινουπόλεως»
- «Αθλητικός Όμιλος Ταταύλα» <http://www.tatavlasc.gr/>
- «Αθλητικός Σύλλογος Πέρα» <http://as-pera.gr/>
- «Αθλητικό Βυζαντινό Κέντρο»
- Σύλλογος Πριγκηπιανών «Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» <https://www.facebook.com/SylogosPrigipianon/>
- «Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης «Ο Άγιος Νικόλαος»» <http://www.halki-morf-sind.gr/>
- «Ο Εν Αθήναις Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως» <http://www.cmkon.org>
- «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινουπόλεως» <http://sezografyon.gr/home/>
- Εστία Κωνσταντινουπόλεως <http://estiakon.gr/>
- Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών
- Μορφωτικός Σύνδεσμος Μακροχωρίου Κωνσταντινουπόλεως «Το Έβδομο του Βυζαντίου» <https://www.facebook.com/makrochoricon>.
- Εθελοντές για την Κωνσταντινούπολη.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας»
- «Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών Αυστραλίας» με 3 σωματεία στις περιοχές της Αυστραλίας
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας» www.agcos.ch
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου» <https://www.facebook.com/acguk.net/>

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

- «Επτάλοφος» Ιστορική Βιβλιοθήκη Μελέτης και Έρευνας
- Σύλλογος των Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.
- Φίλων Βυζαντινών Τεχνών
- Πολιτισμού & Κοινωνικής Ανάπτυξης.
- Ένωση Κωνσταντινουπολιτών Μικρασιατών Βορείου Αττικής η "Αγία Σοφία".
- Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής <https://www.facebook.com/etmelan1/>
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Σικάγου.
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών περιοχής Washington D.C.